

Kreslit zpěv ptáků: k ilustracím Olgy Karlíkové **Václav Cílek** z publikace "Dýchat s ptáky"

Poprosil jsem paní Olgu Jeřábkovou, aby napsala pár vět o své mamince, protože na rozdíl od nás všech byla u toho, když její obrazy a kresby vznikaly:

Moje máma se narodila na Tři krále v roce 1923 v domě na Chotkově silnici v Praze, v domě, který postavil její děd Hanuš Karlík Dr. Honoris causa - přední odborník v cukrovarnictví na přelomu 19. a 20. století, pro svoje děti. Dům už léta nestojí, v 80. letech „vadle“ a musel být zbourán. A mimo jiné dětství v „Chotkovkách“ nebo „Malém parečku“ za Baštou sv. Ludmily. A jak mě říkala, už od dětství ji zpěv ptáků fascinoval. Zkrátka – okouzlení díky prostředí v němž se narodila a vyrůstala.

Další krajina – Jižní Čechy, okolí Lužnice a Nežárky, zarostlé rybníky, duby na rožmberské hrázy, lesní a luční cesty, kudy jsme léta jezdili o prázdninách na kolech. Máma byla okouzlena od mládí tímto krajem, kdy tam jezdívала malovat krajinu, později kreslila kormorány a volavky a poslouchala žabí davové šílení. Ostatně za žábami jezdila i do okolí Labe. Jednou mi líčila, jak brouzdala mezi Vehlovicemi a Liběchovem, kde jezdilo hodně vlaků. Stála tam a poslouchala žáby – pak jel nákladní vlak a žáby přidaly na hlase aby ten hluk překřičely.

Léta jezdíme do malé obce na Českolipsku. Tady začala se zaznamenáváním ptačího zpěvu. Chodila do polí s magnetofonem, seděla ve stohu, naši jezevčáci hrabali myšky a máma kreslila skřivání zpěv a pak i jeho let. Ráno- hlavně v červnu vstávala ve čtyři ráno, sedla si „pod sezení“ a na dlouhý pás papíru, který pomalu rolovala jako nějaký čínský svitek, s plynoucím časem zaznamenávala začátky ptačího nejdříve pipání, pak silící sbory a kolem sedmé hodiny slábnutí těch nejsilnějších pěvců a když už zbyli jen „vrabci“ šla si ještě lehnout. A na konci června, když ranní a vlastně i večerní koncerty končily, konstatovala, že tedy zase za rok. Léto pro ní v podstatě skončilo.

Jednou si všimla, jak ve stodole, kde měla ateliér, je ve střeše dírka v tašce a tamtudy proudí sluneční paprsek. Tak si do toho místa postavila desku s papírem a každý den ve stejnou dobu zakreslila kolečko slunečního kotouče. Ve dnech okolo slunovratu to bylo nejnapínavější. Z těch záznamů vzniklo několik obrazů. Později si na okenní tabulku ve svém pokoji nalepila papír s dírkou a na pruh papíru zaznamenávala slunce i v zimním slunovratu. Když byla v Praze převzala jsem „hlídání slunce“ já a po telefonu jsem informovala jaké bylo počasí a jestli jsem nezapomněla.

Další kapitolou jejího života a tvorby byly velryby- hlavně keporkaci. Nevím, kde jejich zpěv slyšela prvně, asi v rozhlasovém pořadu Meteor. Dopisovala si s panem Petrem Zvoníčkem, který ji některé nahrávky poslal. A také její neteř z Kanady měla nějaké nahrávky velrybích zpěvů. Tak vzniklo několik, myslím, velmi silných obrazů. Ona sama velrybu neviděla, i když se už v pokročilém věku snažila překonat vichr u LaRoche ve Francii. Ale pokus dojet na konec ostrova a mít to štěstí velrybu uvidět se nezdařil. Skončil vyčerpáním a nachlazením.